

Tax Policy Journal

Tax policy Bureau, Fiscal Policy Office

Edition 2, Volume 6, September 2018

มีอะไรเปลี่ยนแปลงใน พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐

“ราคาขายปลีกแนะนำ” = ราคาขายปลีกแนะนำที่ผู้ประกอบการ
หรือผู้นำเข้าประสงค์ให้เป็นราคาขายต่อผู้บริโภคทั่วไป

1

วัตถุประสงค์เพื่อ

- สร้างความเป็นธรรม
- สร้างความโปร่งใส
- มีความเป็นสากล
- มีประสิทธิภาพ

2

รวม พ.ร.บ. ๗ ฉบับ ในอดีต
ที่เกี่ยวข้องกับภาษีสรรพสามิตเดิม
ไว้ใน พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต
พ.ศ. ๒๕๖๐

3

ใช้ราคาขายปลีกแนะนำ
เป็นฐานภาษี

4

เสียภาษีตามมูลค่าหรือ
ตามปริมาณของสินค้าหรือ
บริการหรือทั้งตามมูลค่าและ
ตามปริมาณของสินค้าหรือ
บริการนั้น

5

ปรับอัตราภาษีให้สอดคล้อง
กับฐานภาษีใหม่โดยให้มี
ผลกระทบหรือสร้างภาระ
ต่อผู้เสียภาษีน้อยที่สุด

6

จัดเก็บภาษีย้อยละ ๐ สำหรับสินค้า
ที่ไม่มีความคุ้มค่าในการจัดเก็บภาษี
ได้แก่ สินค้าเครื่องไฟฟ้า สินค้าแก้ว
และเครื่องแก้ว สินค้าพรมและสิ่งทอ
ปูพื้นอื่น

TAX

7

จัดเก็บภาษีเครื่องดื่มจากความหวาน
โดยจัดเก็บทั้งอัตราตามมูลค่าและ
ตามปริมาณความหวาน

Inside This Issue

โดย

นางสาวพรวิมล ใจกันทา

เศรษฐกร

สำนักนโยบายภาษี

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

*ผู้เขียนขอขอบคุณ

นายฤทธิ์ ศยามานนท์

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายภาษี

และ ดร.มณีขวัญ จันทรศร

เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ

ปฏิบัติราชการในฐานะ

ผู้อำนวยการส่วนนโยบายภาษีสรรพสามิต

สำหรับข้อแนะนำ

TAX POLICY JOURNAL

Tax Policy Bureau, Fiscal Policy Office

Edition 2, Volume 6, September 2018

มื่ออะไรเปลี่ยนแปลงใน

พระราชบัญญัติ

ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560

ภาษีสรรพสามิตเป็นภาษีทางอ้อมที่เก็บจากฐานการบริโภค ซึ่งเก็บจากสินค้าและบริการบางประเภท โดยจัดเก็บเพียงครั้งเดียว (Single Stage) จากผู้ประกอบการซึ่งได้แก่ ผู้ผลิตสินค้าและบริการ (กรณีการผลิตในประเทศ) และผู้นำเข้า (กรณีสินค้านำเข้า)

การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตแต่เดิมนั้นมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ๗ ฉบับ ได้แก่

- ๑) พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗

- ๒) พ.ร.บ. พิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗

- ๓) พ.ร.บ. จัดสรรเงินภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗

- ๔) พ.ร.บ. สุรา พ.ศ. ๒๔๙๓

- ๕) พ.ร.บ. จัดสรรเงินภาษีสุรา พ.ศ. ๒๕๒๗

- ๖) พ.ร.บ. ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๐๙ และ

- ๗) พ.ร.บ. ไฟ พ.ศ. ๒๔๘๖

ซึ่งต่อมาได้มีการปรับปรุงและรวบรวมกฎหมายทั้ง ๗ ฉบับให้เป็นฉบับเดียวภายใต้ พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ และมีผลบังคับใช้แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โครงสร้างระบบจัดเก็บภาษีสรรพสามิตมีความชัดเจน ยุติธรรม โปร่งใส และมีความเป็นสากล รวมถึงการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนของการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในการควบคุมการบริโภคสินค้าและบริการที่มีผลกระทบต่อสุขภาพหรือสังคม

บทความนี้จะกล่าวถึง พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข ดังนี้

๑. สาระสำคัญของ พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ สรุปได้ ดังนี้

๑) ปรับปรุงฐานภาษี โดยนำ “ราคาขายปลีกแนะนำ” มาใช้เป็นฐานภาษี แทน “ราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรม ราคาขายส่งช่วงสุดท้าย และราคา C.I.F.” เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและแก้ไขปัญหาการถ่วงโอนราคา

๒) ปรับปรุงวิธีการเสียภาษีจากเดิมที่กำหนดให้ “เสียภาษีในอัตราตามมูลค่าหรือตามปริมาณแล้วแต่อัตราใดจะคิดเป็นเงินสูงกว่า” เป็นให้ “เสียภาษีทั้งอัตราตามมูลค่าและตามปริมาณ”

๓) ปรับปรุงอัตราภาษี ให้สอดคล้องกับการปรับฐานภาษีใหม่โดยให้มีผลกระทบหรือสร้างภาระต่อผู้เสียภาษีน้อยที่สุด

๔) ปรับปรุงและเพิ่มเติมแก้ไขบทนิยามที่กำหนดไว้เดิมให้มีความครอบคลุมชัดเจน และเป็นปัจจุบันมากขึ้น

๕) ปรับปรุงและเพิ่มเติมบทบัญญัติทางกฎหมายและหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในสินค้าทุกประเภทให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันและให้สอดคล้องกับกฎระเบียบในการจัดเก็บภาษีอื่น ๆ ของกรมสรรพากรและกรมศุลกากร เช่น บทบัญญัติเกี่ยวกับจุดรับผิดในเขตปลอดอากร บทบัญญัติเกี่ยวกับการประเมินภาษี เบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม เป็นต้น

นอกจากนี้ ได้มีการออกกฎกระทรวง กำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ สำหรับสินค้าที่ไม่มีความคุ้มค่า

ในการจัดเก็บภาษี ได้แก่ สินค้าเครื่องไฟฟ้า สินค้าแก้วและเครื่องแก้ว สินค้าพรมและสิ่งทอปูพื้นอื่น จัดเก็บภาษีร้อยละ ๐ (ไม่มีภาระภาษีสรรพสามิตแต่ต้องรายงานต่อกรมสรรพสามิตหากมีการผลิตหรือนำเข้าสินค้าดังกล่าว)

๒. วัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสินค้าและบริการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างรายได้แก่รัฐ และจำกัด ควบคุม หรือเพิ่มต้นทุนในการบริโภคสินค้าหรือบริการบางประเภทที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

๑) ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและศีลธรรมอันดีของประชาชน เช่น เครื่องดื่มที่มีความหวาน สุรา ยาสูบ ไฟล์ สนามแข่งม้า เป็นต้น

๒) มีลักษณะฟุ่มเฟือยหรือไม่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพ เช่น รถยนต์นั่ง เรือยอชต์ น้ำหอม เป็นต้น

๓) ก่อให้เกิดผลกระทบหรือทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น สารทำลายชั้นบรรยากาศแบบเตอริ์ สนามกอล์ฟ เป็นต้น

๔) ได้รับประโยชน์เป็นพิเศษจากกิจการของรัฐ เช่น น้ำมัน ผลิตภัณฑ์น้ำมัน เป็นต้น

๓. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิต

- ๑) ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการอุตสาหกรรม
- ๒) ผู้ประกอบกิจการสถานบริการ
- ๓) ผู้นำเข้าสินค้า
- ๔) บุคคลอื่นใด ตามที่ พ.ร.บ.

ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนด เช่น ผู้ดัดแปลงรถยนต์ เจ้าของคลังสินค้าทัณฑ์บน เป็นต้น

๔. อัตราภาษีสรรพสามิต

มี ๒ ประเภท คือ อัตราตามมูลค่า (Ad Valorem Tax Rate) และ อัตราตามปริมาณ (Specific Tax Rate)

(๑) อัตราตามมูลค่า (Ad Valorem Tax Rate) หมายถึง การจัดเก็บภาษีโดยคำนวณจากร้อยละของมูลค่าสินค้า หรือ รายรับของสถานบริการ เช่น รถจักรยานยนต์ ขนาดเครื่องยนต์ไม่เกิน ๑๕๐ c.c. ต้องเสีย ภาษีสรรพสามิตในอัตราร้อยละ ๒.๕ ของ ราคาขายปลีกแนะนำ เป็นต้น

(๒) อัตราตามปริมาณหรือตามสภาพ (Specific Tax Rate) หมายถึง การจัดเก็บ ภาษีโดยคำนวณจากปริมาณของสินค้า ซึ่งกำหนดตามหน่วย น้ำหนักสุทธิหรือ ปริมาณสุทธิของสินค้านั้น เช่น สินค้าน้ำมัน ต้องเสียภาษีสรรพสามิตตามปริมาตร ในอัตรา ๕ บาทต่อลิตร สินค้ายาสูบ จัดเก็บ ตามน้ำหนักในอัตรา ๑.๒ บาทต่อกรัม เป็นต้น

๕. ฐานราคาภาษีสรรพสามิต

การคำนวณภาษีตามอัตราตามมูลค่าจำเป็นต้องมีฐานราคาเพื่อใช้ในการ คำนวณภาษี ปัจจุบันประเทศไทยใช้ฐานราคา ทั้งหมด ๒ ฐานราคา ได้แก่

๑) ราคาขายปลีกแนะนำ (โดยไม่

รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) หมายถึง ราคาขายปลีก แนะนำที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมหรือผู้นำเข้า ประสงค์ให้เป็นราคาขายต่อผู้บริโภคทั่วไป โดยใช้สำหรับสินค้าที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต ที่ผลิตและจำหน่ายภายในประเทศ

๒) รายรับ หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน

ค่าตอบแทน หรือประโยชน์ใด ๆ ที่อาจคำนวณได้ เป็นเงินที่ได้รับหรือพึงได้รับเนื่องจากการให้บริการ โดยใช้สำหรับสถานบริการที่ต้องเสียภาษี สรรพสามิต

๖. การคำนวณภาษีสรรพสามิต

การคำนวณภาษีสรรพสามิต คำนวณได้ ๓ กรณี ดังนี้

(๑) กรณีอัตราภาษีตามปริมาณ

$$\text{ภาษีสรรพสามิตตามปริมาณ} = \text{ปริมาณสินค้า} \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต}$$

(๒) กรณีอัตราภาษีตามมูลค่า

ภาษีสรรพสามิตตามมูลค่า

$$= \text{ราคาขายปลีกแนะนำหรือ} \times \text{อัตราภาษีสรรพสามิต}$$

รายรับของสถานบริการ

หรือ

ภาษีสรรพสามิตตามมูลค่าสำหรับรถยนต์ดัดแปลง

$$= \text{มูลค่าจากการดัดแปลง} + \text{ค่าวัสดุอุปกรณ์หรือค่าจ้างทำของ} \times \text{อัตราภาษี}$$

(ราคาค่าจ้างแรงงานการดัดแปลง

+ ค่าวัสดุอุปกรณ์หรือค่าจ้างทำของ

ซึ่งรวมค่าวัสดุอุปกรณ์อยู่ด้วย)

(๓) กรณีมีการระบุอัตราภาษี
ทั้งตามปริมาณและตามมูลค่า หรือ (๑) + (๒)

ภาษีสรรพสามิตรวม		
= ภาษีสรรพสามิต	+	ภาษีสรรพสามิต
ตามปริมาณ		ตามมูลค่า

ตัวอย่างการคำนวณภาษีสรรพสามิต
เครื่องดื่ม

เครื่องดื่มน้ำอัดลมยี่ห้อ ก. ขนาด
กระป๋อง ๓๒๕ มิลลิลิตร ราคาขายปลีกแนะนำ
ไม่รวม VAT ๑๓.๐๘ บาท น้ำตาลทั้งหมด ๑๑
กรัม ต่อ ๑๐๐ มิลลิลิตร (อัตราภาษีตามมูลค่า
๑๔% อัตราตามปริมาณ ๐.๕๐ บาทต่อลิตร)

วิธีคำนวณ

๑. ภาระภาษีตามปริมาณ

น้ำตาล ๑๑ กรัม ต่อ ๑๐๐ มิลลิลิตร
เสียภาษีตามปริมาณความหวาน ๐.๕๐ บาท
ต่อลิตร

$$= (๐.๕๐ \times (๓๒๕/๑,๐๐๐))$$

$$= ๐.๑๖ \text{ บาท}$$

๒. ภาระภาษีตามมูลค่า

$$= ๑๓.๐๘ \times (๑๔/๑๐๐)$$

$$= ๑.๘๓ \text{ บาท}$$

๓. คำนวณภาษีสรรพสามิต

$$= ๐.๑๖ + ๑.๘๓ = ๑.๙๙ \text{ บาท}$$

๔. คำนวณภาษีสรรพสามิตเพื่อ
ราชการส่วนท้องถิ่น

$$= ๑.๙๙ \times (๑๐/๑๐๐)$$

$$= ๐.๒๐ \text{ บาท}$$

หมายเหตุ ผู้เสียภาษีสรรพสามิต
ต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นเพื่อราชการส่วนท้องถิ่น
สำหรับสินค้าหรือบริการในอัตราร้อยละ ๑๐
ของภาษี โดยให้กรมสรรพสามิตนำ ๐.๒๐ บาท
ไปนำส่งให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น

๕. รวมภาระภาษีทั้งหมด

$$= ๑.๙๙ + ๐.๒๐ = ๒.๑๙ \text{ บาท}$$

๗. ความรับผิดในการเสียภาษีสรรพสามิต

ความรับผิดในการเสียภาษีสรรพสามิต
เกิดขึ้นเมื่อ

๑) ในกรณีสินค้าที่ผลิตขึ้นใน
ราชอาณาจักร

เมื่อนำสินค้าออกจากโรงงาน
อุตสาหกรรม หรือนำสินค้าไปใช้ในโรงงาน
อุตสาหกรรม

๒) ในกรณีสินค้านำเข้า

เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันกับ
ความรับผิดในอันจะต้องเสียภาษีศุลกากร
สำหรับของที่นำเข้าตามกฎหมายว่าด้วย
ศุลกากร

๓) สถานบริการ

เมื่อได้รับชำระค่าบริการ
ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น
ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเกิดขึ้นก่อนการได้รับ
ชำระค่าบริการ

๔) กรณีดัดแปลงรถยนต์

เมื่อการดัดแปลงสิ้นสุดลง

๘. การยกเว้น คื่น ลดอัตรา และ ลดหย่อนภาษีสรรพสามิต

พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐
ได้กำหนดเรื่องการยกเว้น คื่น ลดอัตรา และ
ลดหย่อน ให้กับสินค้าดังต่อไปนี้

- ๑) สินค้านำเข้าที่ได้รับยกเว้น
อากรขาเข้า
- ๒) สินค้าที่ส่งออกหรือถือว่า
ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร
- ๓) สินค้าที่นำไปใช้เป็นวัตถุดิบ
ในการผลิตสินค้าอื่น
- ๔) สินค้าที่บริจาคหรือจำหน่าย
ให้แก่ผู้ได้รับเอกสิทธิ์
- ๕) สินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์
น้ำมันที่เติมเรือหรืออากาศยาน
- ๖) บริการที่มีการบริจากรายรับ
ของสถานบริการ
- ๗) สินค้าที่รัฐมนตรีกำหนดเพื่อ
ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม
- ๘) สินค้าที่เสียหายหรือเสื่อมคุณภาพ
- ๙) สินค้าที่นำเข้ามาและต่อมา
ได้ส่งออกนอกราชอาณาจักร
- ๑๐) ยกเว้นภาษีตามกฎหมายอื่น
(เช่น กฎหมายศุลกากร กฎหมายว่าด้วย
การนิคม เป็นต้น)

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของ
พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐
คือการใช้ราคาขายปลีกแนะนำมาใช้
เป็นฐานในการคำนวณภาษี ซึ่งช่วย
แก้ปัญหาการถ่างโอนราคาและสร้าง
ความเป็นธรรมให้ผู้ประกอบการทั้งผู้ผลิต
และผู้นำเข้า โดยกระทรวงการคลัง
มีความพยายามที่จะทำให้ พ.ร.บ. ฉบับนี้
มีความชัดเจน ยุติธรรม โปร่งใส และ
มีความเป็นสากล อย่างไรก็ตาม ในการบังคับใช้
ยังต้องคำนึงถึงปัญหาในทางปฏิบัติ
ว่ามีปัญหาเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
เพื่อจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง
ให้การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อประเทศชาติ
ต่อไป

